

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quid, & quotuplex sit probatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

TITVLVS XIX.
DE PROBATIONIBUS.

§. I.

Quid, & quotuplex sit probatio?

Rectè definitur probatio in genere, quòd sit actus judicialis, quo per instrumenta, aut testes, aut idonea argumenta de re controversa Iudici fit fides. Dividitur autem priuò in artificialem, quæ arte & industriâ probantis ex ipsa causa & circumstantiis facti desumitur, & in inartificialem, quæ à testibus v. g. extra causam ad fidem faciendam assumitur. Secundò dividitur in plenam, & semiplenam: plena plenam facit fidem de re in iudicium deducta, ut ad sententiam ferendam Iudex plenè instructus sit: Semiplena, quæ etiam imperfecta dici potest, est illa, quæ aliquam quidem, non tamen plenam fidem Iudici facit, ut ex illo iure moveri possit ad sententiam ferendam pro hac vel illa parte, &c. addunt aliqui mixtam, quæ ex duabus semiplenis probationibus fit, quæ si ad eundem finem tendant, conjunguntur (saltem in causis Civilibus) ad unam plenam probationem faciendam, (sive sint ejusdem, sive diversi generis probationes) non autem si ad diversos fines tendant; cum in illo casu, quæ singula non probant, collecta juvent, iuxta *Gloss. fin. in c. Cum causam 13. h. 2.* In hoc verò casu, cum ad diversa tendant, non possunt unum idèmq; probare. Tertio, dividitur in judicialem, quæ fit

in iudicio post litis contestationem, & qua iudicium strictè inchoare dicitur, & in extrajudicialem, quæ fit extra iudicium, vel ante litis contestationem. Quarto denique alia juris, alia facti probatio aliquibus dicitur, quæ si velit, quòd jus aliquando probandum sit, aliquando verò factum, verum quidem dicit de facti probatione, de juris autem probatione admitti non debet, cum ea, quæ juris sunt, non indigeant probatione, tanquam per se certa, & Iudici nota,

§. II.

Cui incumbat onus probandi, vel quis probare debeat,

Affirmanti incumbere onus probandi ordinariè communis regula docet, & hinc tam in Civilibus, quàm in Criminalibus, tam in Spiritualibus, quàm temporalibus, &c. actor, sive accusator probare debet suam affirmationem, & reus suam exceptionem affirmativam, nisi absolucè ob præsumptionem juris pro actore, totum probandi onus transfertur in adversarium, iuxta *L. Cum de indebito 25. ff. h. 2. & c. Vnicum. V. Eccles. benef. fin. dimi. conf. junctâ Glossâ V. Actore non probante, & juxta receptam Gloss. in c. Ex insinuatione 3. V. Probare potuerit. De procurat. Vel nisi spontè in se receperit Reus onus probandi, aut à Iudice*